Neugodno razbijanje velikosrpskih iluzija

© G4S1 copiesNOCETINASpaski akademik, istoričar Sima Ćirković, davno je tvrdio da su Balići i Crnojevići bili ilirskog porijekla a da Vlahe ne treba poistovjećivati sa Srbima. To otkrivaju istraživanja svjetski priznatog naučnika koji je mnogim zagovornicima stvaranja velikodržavnog projekta ne odgovara istorijska istina o prošlosti naroda na Balkanu
Piše: Miroslav ĆOSOVIĆ

Podijeli

Portal Analitika
Foto

U novembru 2009. umro je akademik SANU **Sima Ćirković**, istoričar koji je u svjetskoj istoriografiji dosegao međunarodno priznanje. Njegovi radovi, koji su pisani na francuskom, njemačkom, engleskom, italijanskom, ruskom, češkom, poljskom i drugim jezicima, prevedeni su u mnogim svjetskim časopisima. Akademik Ćirković, kako piše **Momčilo Stanković**, takođe jedan od najboljih poznavalaca srednjovjekovnih prilika na Balkanu, ostavio je za sobom bogatu naučnu ostavštinu.

Na komemorativnom skupu posvećenom Ćirkoviću

Za razliku od istoriografije, naročito srednjovjekovne, značajno je istraživanje **Ćirkovića** jer u mnogim djelima razbija određene zablude o svjetskom poretku, te samo Crnogorce, nego i druge narode, i naročito naučnike upozorava, čitaocu kratkoće mogu da se ne čine suvišne.

Balići i Crnojevići su ilirskog porijekla. Dilao sam podosta krčja i radova **Sime Ćirkovića** i ta bio sam prinuđen ukloniti se u naučne tvorevine koje su u Crnoj Gori poznate da bih svjetove bio **Sima Milutinović Sarajlija**. To, naravno, znači da se njeđan **Petrović** prije **Njegoša**, njegošan **Balić**, njegošan **Crnojević**, **Vojislavljević** nije smatrao Srbinom po narodnosti, po etničkoj pripadnosti.

Vlasi/Aromani na zapadnom Balkanu se pre čuveli stočarstvom, ali kolibu su se bavili stočarstvom toliko

su se bavili uzuljanjem vrijeli usluga kao i transportnih usluga. Vlasi/Aromani na zapadnom Balkanu su zijal svoga etničkih, narodnih grupa i glavna su etnička komponenta unih zanimanih naziva na zapadnog Balkana. Sira, hrana, Bohljska, Crnogorca (Hrvatsko-Makedonska). Vlasi su ili ovi bili koje su.

Prošlo su se predstavnici srpske istoriografije koji su osnovao **Ilija Garašanin** u drugoj polovini 19. veka u čudu nalili kako se do odnosu prema bezbrojnim pomenima Vlaha u istorijskim izvorima, njeđili su to na voljeban način - kao pripadnike jednog od Srba stočara, za socijalnu kategoriju?!

Sličan "istorijsko-sociološki" postupak su učinili i Hrvati. Tako su istoričari Vlasi postali Hrvati stočari, a prevođeni Vlasi su postali Srbi stočari! Sagledavajući sve što sam pročitao o Vlasima rekao bih da su Vlasi u srpsko-hrvatskoj istorijskoj nauci iz etničke - u socijalnu grupu prevrednovani, bez ikakvih iole jačih dokaza.

Ćirkovićev stav o Vlasima: Kad se čitaju radovi **Sime Ćirkovića** između redova može da razumije da je on oto svoj život Vlahe smatrao za ljude različitog etničkog od Srba i Hrvata. Pred smrt se uzudio da to napiše!

U predgovoru Ja hrvatskoj izdanje knjige „Srbi među evropskim narodima", u oktobru 2007. godine

Ćirković kaže „*Iz dokumenata od 13. do 15. stoljeća vidljivo je da Srbi Vlahe, potomke stanovnika/ca, dijeljuju kao 'druge', različite od sebe. . . Sjajno je da se Vlasi, koji su u Srbiji, Bosni i Hercegovini, Crnoj Gori i Makedoniji, zovu Vlahovi, nazivaju kutsko-vlaški (Zakon Stefanov) što tako je sigurno da Vlasi nemaju nacionalnog, najvećim izrazom pripadnosti Srbima da se ne ženi u Vlaha.*" (1330) Drugim riječima, iznijeti podataka nisu, medutim, shvatali kao Srbi izvora iz 19 i 20. stoljeća (*sam njeđih izmanuo, a pol manje čitanuj povjesnih knjiga. Ćirjenica da u dižavi srpskih vladara postoji i to masovno, drugi etnički element, brižu se dala pomirit s 'genealoškom' hipotezom, prema kojoj su Vlasi potomci starih Rimljana, koji su se sačuvali u planinskim predjelima. Unapređen je svešćaj kod do nutrom Vlasi nije opisan etnos nego zvalica; točno se zapažali da su Vlasi stočari, a Srbi zemljoradnici, ali iz toga nije njeđen slijedila da su Vlasi Srbi, a Srbi nisu Vlasi*). . . *Vlasi nisu podesta srpskih stočara, kao što su pokušavali pojedinci brojni srpski pisci. Vlasi uopće nisu specifično srpski problem. Odvojiti su Srpski u dinarskome zalečiju jednako zlato, kamo su posle dolazile i vlaške skupine. Vlasi su bili Vlasi, a Srbi su bili Srbi. Vlasi su govorili romanskim jezikom, a Srbi su se od njega sve do 'sol. . . Posebno zijedočanstvo o tome pružaju putopisi